

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců Mgr. Miroslavy Kašpírkové a Mgr. Jaroslava Škopka ve věci

žalobce: **CZECH RENT A CAR**, sídlem Táboritská 1000/23, Praha 3,
zastoupen Mgr. Janem Blažkem, advokátem, sídlem Riegrova
223/20, Plzeň

proti
žalovanému: **Krajský úřad Karlovarského kraje**, sídlem Závodní 353/88,
Karlovy Vary

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2017, č. j. 3299/DS/16-3

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2017, č. j. 3299/DS/16-3, a rozhodnutí Městského úřadu Mariánské Lázně ze dne 22. 8. 2016, č. j. DOP/16/6608/LK, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 17.581 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jana Blažka, advokáta.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 5. 2017, č. j. 3299/DS/16-3 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Mariánské Lázně, odboru dopravy a vnitřních věcí (dále jen „prvoinstanční orgán“), ze dne 23. 8. 2016, č. j. DOP/16/6608/LK (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), podle kterého se žalobce dopustil správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu a byla mu uložena podle § 125f odst. 3 zákona o silničním provozu pokuta ve výši 1.500 Kč a povinnost nahradit náklady řízení ve výši 1.000 Kč.

II.

Žaloba

2. Poté, co žalobce úvodem žaloby shrnul dosavadní průběh správního řízení, uvedl, že se prvoinstanční orgán, jakož i žalovaný, nedostatečně vypořádal s předloženými a navrhovanými důkazy, čímž nedodržel základní zásady správního řízení, a to zejména zásadu oficiality a zásadu materiální pravdy. Žalovaný rozhodl zcela v rozporu s § 125f odst. 1 a 4 zákona o silničním provozu. Správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se totiž může dopustit pouze právnická nebo fyzická osoba tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu. Dle ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu pak platí, že obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt provozovatele vozidla projedná, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno. Z výše uvedeného tak zcela jednoznačně vyplývá, že ustanovení § 125f odst. 1 a 4 zákona o silničním provozu se týká pouze správních deliktů provozovatele vozidla. Dle § 2 písm. b) zákona o silničním provozu pak platí, že provozovatelem vozidla je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu nebo obdobné evidenci jiného státu.
3. Žalovaný v daném řízení postupoval zcela v rozporu s právními předpisy, neboť zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se žalobcem, který provozovatelem předmětného vozidla v době spáchání přestupku nebyl. Provozovatelem vozidla byla v registru silničních vozidel v době spáchání přestupku zapsána společnost Mercedes-Benz, což ostatně uvádí i správní orgán ve svém rozhodnutí na straně 2.
4. Správní orgán také zcela v rozporu s právními předpisy zaslal žalobci výzvu k úhradě částky ve výši 200,- Kč nebo ke sdělení údajů o totožnosti řidiče s poučením dle § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Správní orgán nebyl oprávněn tuto výzvu zaslat žalobci, neboť tuto výzvu je možné zaslat pouze provozovateli vozidla. Pokud se správní orgán od provozovatele předmětného vozidla (společnosti Mercedes-Benz) dozvěděl, že předmětné vozidlo v době spáchání přestupku užíval žalobce, měl se žalobcem zahájit řízení o přestupku a nikoli řízení o správním deliktu provozovatele vozidla. V rámci

řízení o přestupku by pak muselo být bez všech pochybností prokázáno, že předmětné vozidlo skutečně řídil žalobce. Dle názoru žalobce by ovšem tato skutečnost s ohledem na níže uvedené důkazy, které byly správnímu orgánu předloženy, nikdy prokázána být nemohla.

5. Správnímu orgánu bylo sděleno a doloženo, že předmětné vozidlo v době spáchání přestupku řídil pan D. Správní orgán ve svém rozhodnutí uvádí, že: „I přes veškeré úsilí nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, neboť označený řidič je osobou vzdálenou a v silách správního orgánu není takovou osobu kontaktovat.“ Správní orgán přitom nevynaložil vůbec žádné úsilí k tomu, aby zjistil skutečného řidiče. Byla mu sdělena adresa skutečného řidiče a správní orgán takto označenému řidiči nezaslal ani výzvu k podání vysvětlení. Správní orgán byl dále povinen využít ve smyslu ustanovení § 13 odst. 6 správního řádu institutu dožádání do ciziny dle zvláštních právních předpisů.
6. Žalobce se domnívá, že závěr prvoinstančního orgánu a žalovaného, že správní orgány nejsou povinny zasílat cizincům výzvy k podání vysvětlení, je diskriminační a je v rozporu s čl. 3 Listiny základních práv a svobod. Pokud bychom připustili takovýto absurdní závěr, pak by to znamenalo, že cizinci na území České republiky nemusí dodržovat pravidla silničního provozu, což je tedy nejen diskriminační, ale hlavně zcela v rozporu s veřejným pořádkem, kdy společnost má zájem na tom, aby pravidla silničního provozu dodržovala každá osoba bez výjimky. Vzhledem k výše uvedenému nelze připustit argumentaci žalovaného, že na daný případ není možné analogicky aplikovat rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 204/2015-22, když se v tomto rozhodnutí jednalo o občana České republiky. Tato skutková odlišnost nemá na posouzení dané věci žádný vliv.
7. Správní orgán postupoval zcela v rozporu se zákonem, neboť měl zahájit řízení proti určité osobě, když mu byly sděleny údaje o totožnosti řidiče. A v případě, že by nezahájil řízení o přestupku proti konkrétní osobě (řidiči) nebo toto řízení zastavil, pak měl správní delikt projednat s provozovatelem vozidla, nikoli se žalobcem jakožto nájemcem předmětného vozidla.
8. Žalobce si dovoluje uvést, že i v případě, že by správní orgán vedl řízení se skutečným provozovatelem předmětného vozidla, nebyly by pro takovéto řízení splněny podmínky, neboť správní orgán s ohledem na výše popsany postup neučinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku (zaslání výzvy k podání vysvětlení, využití institutu dožádání apod.).
9. Žalobce splnil veškeré své povinnosti, když správnímu orgánu sdělil údaje o totožnosti skutečného řidiče. Předloženou nájemní smlouvou uzavřenou s panem D. a kopií dokladu totožnosti pana D. pak žalobce dostatečně prokázal, že přestupek žalobce nespáchal. Správní orgán I. stupně tak zcela nezákonně uložil pokutu žalobci, přestože žalobce není provozovatelem předmětného vozidla. V daném řízení nebyly splněny podmínky pro uložení pokuty žalobci ani jakožto pachatele přestupku (skutečného řidiče), neboť žalobce prokázal, že předmětné vozidlo v době spáchání přestupku měl v užívání pan D.
10. Žalobce nemůže souhlasit ani s tvrzením žalovaného, že žalobce má dle obchodních podmínek možnost vymáhat po skutečném řidiči smluvní pokutu za nedodržení pravidel silničního provozu. Žalobce se domnívá, že stát by měl mít zájem na dodržování pravidel na pozemních komunikacích, přičemž důležitost veřejného zájmu vyplývá například ze

zavedení skutkové podstaty správního deliktu provozovatele vozidla.

11. Pokud správní orgány spoléhají na to, že žalobce bude uhrazení pokuty či smluvní pokuty následně regresně vymáhat po panu D., lze si tento postup jen stěží představit, a to zejména z toho důvodu, že náklady na vymožení těchto nároků by s největší pravděpodobností převýšily výši nároků samotných. Měl by to být právě stát, který zajistí, popř. učiní maximální možné kroky k tomu, aby byl potrestán skutečný pachatel. Tato argumentace ovšem nic nemění na tom, že uložení pokuty žalobci za správní delikt provozovatele vozidla, když provozovatelem předmětného vozidla v době spáchání nebyl, je zcela nezákonné.

III.

Vyjádření žalovaného k žalobě

12. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
13. Žalovaný soubor námitek žalobce odmítá, stejně tak, jako by je odmítl v průběhu odvolacího řízení. Žalobou napadené rozhodnutí žalovaného a s ním i rozhodnutí prvoinstančního orgánu jsou rozhodnutí vydaná ve věci správního deliktu provozovatele vozidla, kterého se žalobce dopustil. Předmětem řízení bylo porušení povinnosti provozovatele vozidla vyjádřené v ustanovení § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, kde je stanoveno, že provozovatel vozidla zajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Po přezkoumání odvoláním napadeného rozhodnutí musel žalovaný konstatovat, že znaky přestupku byly naplněny, když se žalobce dopustil správního deliktu tím, že dne 16. 2. 2016, kolem 21:20 hodin, v Mariánských Lázních, na ul. Anglická, u domu č. p. 120/17, stálo vozidlo zn. Mercedes, v místě označeném dopravní značkou IP 12 „Rezidentní stání pro obyvatele na ulici Anglická“, aniž by bylo řádně označeno rezidentní kartou. S odkazem na výše uvedené trvá žalovaný na tom, že v průběhu řízení nedošlo ke krácení práv žalobce a bylo vůči němu postupováno v souladu se zákonem. Námitky uváděné žalobcem považuje žalovaný za neopodstatněné. Dle názoru žalovaného nelze ze skutečností uváděných žalobcem v podané žalobě prokázat či dovodit nezákonnost napadeného rozhodnutí či takové vady řízení, které by odůvodňovaly zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Na základě shora uvedených skutečností, které vedli žalovaného k zamítnutí odvolání žalovaného v řízení ve věci, navrhuje žalovaný, aby Krajský soud v Plzni žalobu podanou žalobcem v souladu s ustanovením § 78 odst. 7 soudního řádu správního v celém rozsahu zamítl

IV.

Replika žalobce.

14. Žalobce v replice shrnul svou argumentaci stran vymezení pojmu provozovatele vozidla a zopakoval závěr, že správní orgány postihly za správní delikt nesprávný subjekt.

V.

Vyjádření účastníků při jednání

15. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních tvrzeních.

VI.

Posouzení věci soudem

16. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s.ř.s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VII.

Rozhodnutí soudu

17. Žaloba je důvodná.
18. Prvoinstanční orgán odůvodnil svůj závěr o tom, že žalobce je provozovatelem vozidla (a tedy i osobou odpovědnou za správní delikt podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu) úvahou obsaženou na straně 2 prvoinstančního rozhodnutí „*dle záznamů v centrálním registru vozidel je provozovatelem vozidla tov. zn. Mercedes – Benz, reg. zn. ... společnost Mercedes-Benz Financial Services Česká republika s. r. o., IČO 63997240, Daimlerova 2296/2, 149 00 Praha. Správní orgán obdržel dne 4. 3. 2016 od společnosti Mercedes-Benz Financial Services Česká republika s. r. o. sdělení, že na základě smlouvy o operativním leasingu předmětné vozidlo užívá leasingový nájemce, který je společnost CZECH RENT A CAR s. r. o., IČO 25110799, Táboritská 23, 130 87 Praha, který je oprávněn a povinen dle Všeobecných podmínek operativního leasingu společnosti Mercedes-Benz Financial Services Česká republika s. r. o. jednat ve výše uvedené záležitosti vlastním jménem.*“
19. Pojem „*provozovatel vozidla*“ vymezuje § 2 písm. b) zákona o silničním provozu tak, že provozovatelem je „*je vlastník nebo jiná osoba, která je jako provozovatel zapsána v registru silničních vozidel podle zvláštního právního předpisu.*“ Z citovaného ustanovení je tak zcela jasně patrné, že definice pojmu provozovatel vozidla je založena na veřejnoprávním evidenčním principu – zápisu v registru vozidel, nikoliv na faktickém soukromoprávním vztahu.
20. Ze shora uvedeného jednoznačně vyplývá, že právní názor prvoinstančního orgánu (navíc nepodpořený sebestručnější argumentací) spočívající v odchýlení se od shora popsaného evidenčního vymezení provozovatele vozidla a upřednostnění před zákonnou úpravou soukromoprávního ujednání dvou subjektů údajně obsaženého ve smluvních podmínkách smlouvy o operativním leasingu (smluvní podmínky nejsou součástí správního spisu), nemůže v žádném případě obstát. Pokud by takové ujednání vskutku existovalo, založilo by maximálně možnost společnosti Mercedes-Benz Financial Services Česká republika s. r. o. požadovat po žalobci regresní náhradu škody způsobenou jednáním žalobce, resp. jeho klientů, tj. řidičů pronajatého vozidla, v žádném případě dané ujednání nemůže derogovat či nahradit zákonnou úpravu vymezení pojmu „*provozovatel vozidla*“. Nad rámec uvedeného je odůvodnění prvoinstančního rozhodnutí stran této otázky do značné míry vnitřně rozporné, když správní orgán nejprve deklaruje, že provozovatelem zapsaným v registru vozidel je společnost Mercedes-Benz Financial Services Česká republika s. r. o., vzápětí však označuje za osobu odpovědnou za správní delikt žalobce.
21. Na roli odvolacího orgánu pak zcela rezignoval žalovaný. Žalobce v odvolání proti prvoinstančnímu rozhodnutí jasně formuloval odvolací námitku zpochybňující zákonnost určení osoby provozovatele vozidla. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí s předmětnou námitkou vůbec nevypořádal, jeho rozhodnutí tak nesplňuje požadavky kladené na odůvodnění rozhodnutí § 68 odst. 3 správního řádu.
22. Byť výše popsaná pochybení správních orgánů bez dalšího způsobují nezákonnost napadeného, resp. prvoinstančního rozhodnutí, soud dodává, že prvoinstanční orgán ani neučinil dostatečné kroky směřující ke zjištění pachatele přestupku ve smyslu § 125f odst.

5 zákona o silničním provozu, tedy v projednávané věci nebyly vůbec dány podmínky pro zahájení řízení podle § 152f odst. 1 proti provozovateli vozidla. Prvoinstanční orgán disponoval zcela konkrétními podklady věrohodně určující osobu řidiče (žalobce předložil nájemní smlouvu včetně uvedení kontaktních údajů na řidiče), proto argumentace prvoinstančního orgánu, že se jedná o osobu „*evidentně nedostupnou*“, a že „*v silách správního orgánu nebylo takovou osobu kontaktovat*“ postrádá jakoukoliv skutkovou oporu, když není zřejmé, proč správní orgán nevyužil za účelem doručení výzvy poskytovatele poštovních služeb, kteří běžně do zásilky do zahraničí (včetně Ruska) doručují. Z tohoto důvodu na projednávanou věc nijak nedopadají závěry prvoinstančním orgánem citované metodiky Ministerstva dopravy.

23. Vzhledem k tomu, že žaloba byla důvodná, soud napadené rozhodnutí zrušil pro nezákonnost (§ 78 odst. 1 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že nezákonností bylo stiženo i prvoinstanční rozhodnutí, soud zrušil i jej. S ohledem na zrušení napadeného rozhodnutí, soud současně vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). Správní orgán je v dalším řízení vázán právním názorem, který soud vyslovil ve zrušujícím rozsudku (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).

VIII.

Náklady řízení

24. Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud přiznal v souladu s § 60 odst. 1 s.ř.s. právo na náhradu nákladů řízení před soudem. Náklady řízení spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3.000 Kč a v odměně advokáta za úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. a), tj. převzetí a příprava zastoupení, jeden a půl úkonu právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d), tj. podání žaloby a repliky a jeden úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. g) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), když se advokát zúčastnil soudního jednání. Podle § 9 odst. 4 písm. d) a § 7 bod 5. advokátního tarifu sazba za jeden úkon právní služby ve věcech žalob projednávaných podle soudního řádu správního činí částku 3.100 Kč. Za tři a půl úkonu právní služby tak žalobci přísluší náhrada ve výši 10.850 Kč. Podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu má advokát za jeden úkon právní služby nárok na paušální částku ve výši 300 Kč. Za čtyři úkony právní služby tak soud žalobci přiznal náhradu ve výši 1.200 Kč Vzhledem k tomu, že zástupce žalobce je advokátem, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšují se náklady řízení o částku odpovídající této dani. Částka daně z přidané hodnoty činí 2.531 Kč, náklady řízení tedy včetně daně z přidané hodnoty činí částku ve výši 17.581 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň dne 24. 7. 2018

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu